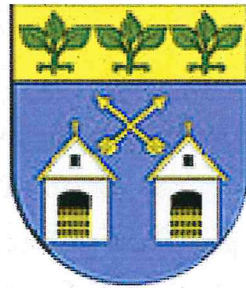

Załącznik do uchwały nr XXVI/207/17
Rady Gminy Kochanowice z dnia 31 maja 2017 r.

Strategia
Rozwiązywania Problemów
Społecznych
w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Kochanowice 2017

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Spis treści

1.	Wstęp.....	3
2.	Metodologia opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2016-2025	5
3.	Diagnoza sytuacji społecznej i ekonomicznej Gminy Kochanowice	8
3.1.	Położenie geograficzne Gminy Kochanowice	8
3.2.	Sytuacja demograficzna w Gminie Kochanowice	12
3.3.	Sytuacja ekonomiczna mieszkańców Gminy Kochanowice.....	24
3.4.	Sytuacja mieszkaniowa w Gminie Kochanowice.....	29
3.5.	Ochrona zdrowia mieszkańców Gminy Kochanowice	31
3.6.	Identyfikacja problemów społecznych na obszarze Gminy Kochanowice.....	32
3.6.1.	Charakterystyka głównych problemów społecznych.....	32
3.6.3.	Klasyfikacja problemów społecznych pod względem ich nasilenia.....	47
3.7.	Infrastruktura i zasoby społeczne	52
3.8.	Analiza SWOT w zakresie rozwiązywania problemów społecznych Gminy Kochanowice	53
4.	Założenia strategiczne	55
4.1.	Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025.....	55
4.2.	Kierunki i zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych.....	56
5.	Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kochanowice na lata 2017-2025	57
5.1.	Cel główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kochanowice na lata 2017-2025	57
5.2.	Cele szczegółowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kochanowice na lata 2016-2025	57
5.3.	Wskaźniki realizacji celów strategicznych.....	58
5.4.	Monitoring realizacji celów i działań strategicznych	60
6.	Opis sposobu realizacji strategii oraz działań niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych ...	62
7.	Ramy finansowe strategii oraz źródła finansowania wydatków związanych z realizacją działań niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych	64
8.	Informacja i promocja wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kochanowice na lata 2017-2025	65
9.	Zasady aktualizacji i wprowadzania zmian w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025.	65
10.	Harmonogram wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025	67

1. Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017 – 2025 jest wieloletnim dokumentem planistycznym, stanowiącym komplementarne uzupełnienie „Strategii Rozwoju Gminy Kochanowice na lata 2016- 2025”, przyjętej uchwałą Nr XXII/181/16 Rady Gminy Kochanowice z dnia 29 grudnia 2016 roku. W treści powyższego dokumentu skupiono się głównie na tematyce rozwoju Gminy, ale dla zrównoważonego rozwoju oraz osiągnięcia zaplanowanych celów strategicznych niezbędne jest zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym i społecznym Gminy. Zrównoważony rozwój Gminy Kochanowice będzie możliwy jedynie przy ograniczeniu występowania problemów społecznych lub całkowitej ich eliminacji. Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest więc dokumentem niezbędnym do analizy występujących problemów społecznych, ustaleniem poziomu ich natężenia, określeniem czy i na ile problemy te stanowią zagrożenie dla rozwoju Gminy oraz zaplanowaniem sposobu ich rozwiązania bądź zminimalizowania ich skutków. Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest też dokumentem stanowiącym podstawę do wdrażania działań zapoczątkowanych w okresie wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice obowiązującej do 2016 roku, przyjętej uchwałą Nr 314/XLI/2006 Rady Gminy Kochanowice z dnia 6 września 2006 roku.

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kochanowice na lata 2017-2025 nawiązuje do celów i założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych realizowanej w latach 2006 - 2016, które stały się wyznacznikiem zmian w społeczności lokalnej. Strategia wdrażana w poprzednim okresie zapoczątkowała proces tworzenia kompleksowego i spójnego systemu wspierania mieszkańców Gminy w pokonywaniu różnorodnych trudności i rozwiązywaniu problemów z wykorzystaniem zasobów i środków własnych Gminy oraz źródeł finansowania zewnętrznego, co przyniosło widoczną zmianę w poprawie sytuacji wspólnoty lokalnej.

Utrwalenie zmiany społecznej wymaga dalszej aktywności, nakierowanej na budowanie zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, umożliwiającego zrównoważony rozwój wszystkim mieszkańcom Gminy oraz zapobieganie pojawianiu się nowych zagrożeń dla funkcjonowania społeczności lokalnej, w tym przeciwdziałania wykluczeniu i marginalizacji osób i grup społecznych.

Działania samorządu gminnego na rzecz społeczności lokalnej zaplanowane w ramach wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025 będą więc kontynuacją przyjętych kierunków lokalnej polityki społecznej w powiązaniu z polityką gospodarczą Gminy. Priorytetem działań strategicznych będzie utrzymanie poziomu rozwoju gospodarczego oraz rozwiązywanie problemów społecznych w takim zakresie, jaki udało się osiągnąć dzięki realizacji celów strategicznych w latach 2006-2016.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025 odnosi się do problematyki przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, wskazując jednocześnie nowy kontekst rozwiązywania problemów społecznych, oparty w dużej mierze na działaniach profilaktycznych. Strategia stanowi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025

---

jednocześnie komplementarne uzupełnienie koncepcji rozwoju Gminy o istotne kwestie społeczne.

Realizacja Strategii obejmuje dziewięcioletni horyzont czasowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2017 roku, trwający do 31 grudnia 2025 roku. Wskazanie takiego okresu realizacji celów strategicznych jest uzasadnione ze względu na zachodzące zmiany społeczne, sytuację demograficzną, a także ze względu na stan gospodarki i utrzymanie spójności ze Strategią Rozwoju Gminy Kochanowice na lata 2016- 2025. Jest to optymalny okres, na jaki można zaplanować realizację celów strategicznych oraz wprowadzić trwałe i zauważalne zmiany w życiu mieszkańców Gminy.

Podstawę prawną do opracowania i wdrożenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kochanowice stanowi zapis zawarty w art. 17 ust.1. pkt.1¹ ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.).

---

¹ Zgodnie z treścią powołanego przepisu, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

2. Metodologia opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025 jest dokumentem, który obejmuje wiele obszarów, kwestii i problemów, mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy, nie ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Kochanowice na lata 2016-2025. Uzasadnieniem dla jej opracowania i wdrożenia jest konieczność zaplanowania takich zmian społecznych, które umożliwiłyby zrównoważony rozwój oraz rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców Gminy Kochanowice z wykorzystaniem zasobów i potencjału zarówno miejscowych instytucji jak i przedstawicieli społeczności lokalnej.

W treści dokumentu szczególne miejsce zajmują obszary i działania umożliwiające osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Metodologia opracowania strategii wynika głównie z treści zapisów zawartych w art.16b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej². Zgodnie z treścią powołanego zapisu strategia zawiera:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
  - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
  - b) kierunków niezbędnych działań,
  - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
  - d) wskaźników realizacji działań.

Dokument strategii wskazuje ponadto sposób monitorowania wskaźników, określa zasady ewaluacji i aktualizacji treści zawartych w opracowaniu oraz promocji podejmowanych działań na poziomie lokalnym.

Diagnoza sytuacji społecznej i ekonomicznej Gminy Kochanowice jest uszczegółowieniem diagnozy zawartej w Strategii Rozwoju Gminy Kochanowice na lata 2016-2025. Dla potrzeb opracowania niniejszej Strategii diagnoza została przeprowadzona metodą analizy dokumentów statystycznych, głównie sprawozdań MPiPS-03³ ze świadczeń pieniężnych i w naturze udzielanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kochanowicach w latach 2012-2016 oraz danych statystycznych obrazujących poziom życia mieszkańców i rozwój Gminy Kochanowice dostępnych w Banku Danych Lokalnych GUS.

Do analizy danych wybrano pięcioletni horyzont czasowy, pokazujący istotne zmiany w obszarze problemów społecznych. W diagnozie wykorzystano niektóre dane dostępne w 2016 roku (między innymi sprawozdania MPiPS-03). Dane z obszarów, które w okresie opracowywania niniejszej strategii nie były jeszcze kompletne, a ich fragmentaryczne zastosowanie nie znajdowało uzasadnienia w porównywaniu i analizowaniu danych za pełny

² tekst jednolity Ustawy opublikowano w Dz. U. z 2016 r. poz. 930.

³ Sprawozdanie MPiPS-03 jest dokumentem statystyki publicznej, obrazującym stan problemów społecznych przez pryzmat świadczeń pieniężnych w naturze i usługach, udzielanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, osobom kwalifikującym się do tych świadczeń po spełnieniu kryteriów ustalonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn.zm.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025

rok kalendarzowy oparto na pełnym i zamkniętym okresie sprawozdawczym, stąd niektóre obszary wypełniono danymi na koniec 2015 roku a inne danymi na koniec 2016 roku.

Do uzupełnienia diagnozy sytuacji Gminy Kochanowice wykorzystano także „Analizę zasobów pomocy społecznej Gminy”, która jest sporządzana corocznie zgodnie z treścią art.16a przywoływanej już ustawy o pomocy społecznej, pokazując możliwości i zasoby gminy niezbędne do rozwiązywania problemów społecznych.

W opracowaniu diagnozy wykorzystano opinie przedstawicieli lokalnych instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych oraz opinie przedstawicieli społeczności lokalnej, uzyskane w trakcie konsultacji społecznych.

Do definiowania problemów społecznych na obszarze Gminy Kochanowice zastosowano między innymi wskaźnik kwalifikacji⁴ do świadczeń pomocy społecznej zakładając, że osoby i rodziny, które skorzystały z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kochanowicach doświadczają rozmaitych trudności definiowanych w kategoriach problemu społecznego (np. ubóstwo, bezrobocie, przemoc itp.), stanowią więc obiektywnie wybraną próbę reprezentatywną spośród wszystkich mieszkańców gminy, potwierdzającą występowanie określonego problemu społecznego. Proces identyfikacji problemów uwzględniał też wysłuchanie opinii przedstawicieli środowiska lokalnego, lokalnych liderów, osób znaczących i specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych wyrażonych podczas zogniskowanego wywiadu grupowego.

Prognoza zmian społecznych oparta została na szczegółowej analizie sytuacji Gminy Kochanowice oraz badaniu obszarów problemowych. Analizie poddano też możliwości rozwiązywania problemów społecznych z uwzględnieniem istniejącej infrastruktury i potencjału społecznego jakim dysponuje Gmina.

W dokumencie Strategii określono cel główny, cele szczegółowe i działania zmierzające do rozwiązania lub zminimalizowania skutków problemów społecznych, zidentyfikowanych na terenie Gminy. Cele strategiczne wyznaczono zgodnie z koncepcją S.M.A.R.T⁵, która zwiększa szansę na ich osiągnięcie. Zgodnie z tą koncepcją sformułowane cele są **szczegółowe** – zawierają konkretny a jednocześnie prosty, jednoznaczny przekaz, a ich zrozumienie nie powinno stanowić kłopotu i pozostawiać miejsca na luźną interpretację, **mierzalne** tj. sformułowane tak, że można liczbowo wyrazić stopień ich realizacji lub przynajmniej umożliwić jednoznaczną "sprawdzalność" tej realizacji, **adekwatne** do możliwości wykonawców, a jednocześnie atrakcyjne dla społeczności pod względem rezultatów, **realne**, tj. możliwe do osiągnięcia oraz **terminowe**, określone konkretnym przedziałem czasowym.

Do oszacowania wskaźników realizacji celu wykorzystano regułę CREAM⁶, co oznacza, że wskaźniki określone dla danego celu i zadań niezbędnych do jego osiągnięcia są: **precyzyjne** – jasno zdefiniowane i bezsporne (C-clear), **odpowiadające przedmiotowi pomiaru** i jego oceny (R-relevant), **ekonomiczne** – mogą być mierzone w ramach

⁴Jako wskaźnik kwalifikacji uznano liczbę osób zakwalifikowanych do udzielenia pomocy po spełnieniu kryterium określonego w art.8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn.zm.).

⁵**SMART** (z ang. *Simple, Measurable, Achievable, Relevant, Timely defined*,) – koncepcja formułowania celów w dziedzinie planowania, będąca zbiorem pięciu postulatów dotyczących cech, którymi powinien się charakteryzować poprawnie sformułowany cel.

⁶**CREAM** (z ang. *C-clear, R-relevant, E-economic, A-adequate, M-monitorable*) reguła stosowana w ramach wdrażania projektów, programów i przedsięwzięć mających na celu uzyskanie realnej zmiany społecznej z wykorzystaniem jak najmniejszych nakładów dla jak najlepszych rezultatów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025

racjonalnych kosztów (E-economic), **adekwatne** – dostarczające wystarczającej informacji na temat realizacji strategii i postępu w procesie jej wdrażania (A-adequate) oraz **mierzalne** – łatwe do zmierzenia i podlegające niezależnej walidacji (M-monitorable).

Kierunki zmian zostały zaplanowane z uwzględnieniem podstawowych zasad polityki społecznej, w tym zasady pomocniczości⁷, zasady szerokiego zasięgu skutków⁸ oraz zasady partycypacji społecznej⁹. Najwięcej uwagi poświęcono działaniom profilaktycznym i zaradczym, aby zapobiegać występowaniu sytuacji problemowych w funkcjonowaniu społeczeństwa.

System wdrażania działań strategicznych oparto na programach o charakterze obligatoryjnym i fakultatywnym, odnoszących się do rozwiązywania poszczególnych problemów zdiagnozowanych na obszarze gminy. W procesie wdrażania strategii przewidziano także zastosowanie różnorodnych projektów, w tym projektów socjalnych oraz innych narzędzi wsparcia i aktywizacji adresowanych do różnych beneficjentów (odbiorców działań). Proponowany system wdrażania strategii może być modyfikowany zgodnie z określonymi w strategii zasadami, jeśli wystąpią uzasadnione potrzeby, a samorząd gminy podejmie stosowne uchwały.

W procesie monitorowania i oceny postępów w realizacji strategii uwzględniono obowiązek prowadzenia statystyki publicznej oraz informowanie przedstawicieli samorządu gminy i społeczności lokalnej o efektach i rezultatach uzyskiwanych w trakcie wdrażania strategii w formie sprawozdań rocznych, składanych Radzie Gminy oraz publikowanych w formach zwyczajowo przyjętych przez samorząd.

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kochanowice na lata 2017-2025 podlega uchwaleniu w trybie określonym przepisami o samorządzie gminy.

Treść strategii uwzględnia kontekst europejskiej polityki społecznej, a także politykę państwa, w tym cele zawarte w Strategii Rozwoju Kraju 2007- 2020 przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r. Założenia i cele strategii wpisują się w cele Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego oraz założenia polityki rozwoju Gminy Kochanowice określone w Strategii Rozwoju Gminy Kochanowice na lata 2016-2025.

---

⁷**Zasada pomocniczości** (inaczej **zasada subsydiarności**) - jedna z najważniejszych zasad pracy socjalnej, która sprowadza się do poglądu, że obowiązkiem społeczności jest wspomaganie jej części składowych w naturalnym rozwoju. Istotnym założeniem jest zakres tej pomocy: społeczność nie może ingerować w sprawy, z którymi poszczególne jednostki są w stanie poradzić sobie same, lecz jedynie tam, gdzie pomoc jest niezbędna.

⁸**Zasada szerokiego zasięgu skutków** jako jedna z wielu identyfikowanych w obszarze polityki społecznej zasad nakazuje podejmowanie działań, których pozytywne rezultaty (skutki) będą odczuwalne przez jak największą liczbę odbiorców usług społecznych, bliska zasadzie powszechności.

⁹**Partycypacja** (z łaciny *particeps* - biorący udział, z ang. *participation* – uczestniczenie) – uczestnictwo, udział jednostek w większej grupie, formacji, projekcie czy instytucji.

3. Diagnoza sytuacji społecznej i ekonomicznej Gminy Kochanowice

3.1. Położenie geograficzne Gminy Kochanowice

Gmina Kochanowice jest gminą wiejską położoną w północnej części województwa śląskiego. Lokalizację Gminy Kochanowice na tle województwa śląskiego prezentuje zamieszczona poniżej mapa.

Źródło: <http://wikizaglebie.pl/>

W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie częstochowskim. Po reformie administracyjnej kraju przeprowadzonej w 1999 roku Gmina Kochanowice zlokalizowana jest w województwie śląskim w powiecie lublinieckim.

Gmina Kochanowice wśród Gmin Powiatu Lublinieckiego

Źródło: <http://polska.mapy.administracyjne.pl>

Gmina Kochanowice graniczy z pięcioma gminami, od północy z Gminą Ciasna, od wschodu z Gminami Koszęcin i Herby, od południa z Gminą Lubliniec, od zachodu z Gminą Pawonków. Obszar Gminy Kochanowice prezentuje poniżej zamieszczona mapa. Siedzibą Gminy jest miejscowość Kochanowice.

Gmina Kochanowice

Źródło: www.mapygoogle.pl

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025

Przez teren gminy przebiegają dwa ważne szlaki komunikacyjne: drogi krajowe Katowice – Poznań (S-11) i Opole – Częstochowa (DK 46) oraz linie kolejowe: Warszawa – Opole oraz Katowice – Poznań. Kochanowice są oddalone 7 km od Lublińca, siedziby władz Powiatu Lublinieckiego, 30 km od Częstochowy oraz po 70 km od Katowic i Opola.

Powierzchnia Gminy Kochanowice wynosi 79,71 km², co sprawia, że zalicza się do średnich gmin w województwie śląskim. W skład Gminy wchodzi osiem sołectw: Kochanowice, Kochcice, Lubecko, Jawornica, Harbutowice, Droniowice, Pawelki i Lubockie-Ostrów.

Obszar Gminy zajmują użytki rolne, na które przypada 49,46 % (3925 ha), natomiast lasy zajmują 3414 ha, co stanowi 43 % powierzchni. Gminę zamieszkuje prawie 6900 mieszkańców. Zgodnie z założeniami Strategii Rozwoju Gminy duże szanse upatrywane są w rozwoju wysokoprodukcyjnych, nowoczesnych gospodarstw rolnych, czemu sprzyjają dobre warunki glebowe, wysoka kultura rolna i dogodne położenie – bliskość rynku zbytu, którym jest aglomeracja śląska. Obok działalności rolniczej dobrze rozwija się drobna wytwórczość ekologicznych artykułów rolno-spożywczych, handel i usługi (często na potrzeby osób zamieszkujących tereny lotniskowe). Powyższy potencjał stanowi również element promocji Gminy w regionie.

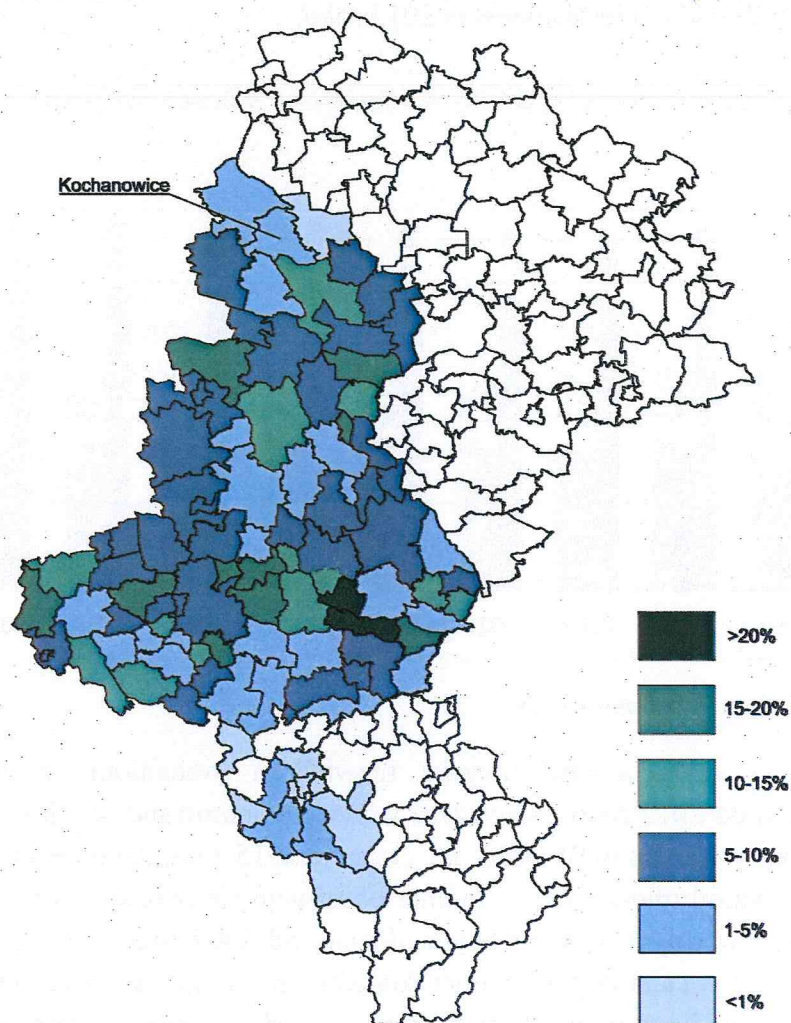
Tereny Gminy Kochanowice od najdawniejszych czasów należały do Śląska. Po 1138 r., w miarę rozdrobnienia dzielnicowego, najpierw należały do księstwa śląskiego, następnie opolskiego, wreszcie wielkostrzeleckiego. Po roku 1460 zostały włączone do królestwa Czech, a później do monarchii austriackiej. Po wojnach śląskich w latach 1743-57 były włączone do Królestwa Pruskiego. Po I wojnie światowej i powstaniach śląskich znalazły się ponownie w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Bogata tradycja regionu wywiera istotny wpływ na obecne funkcjonowanie społeczności lokalnej Gminy Kochanowice. Ludność w dużym stopniu utożsamia się z miejscem urodzenia i zamieszkiwania, wśród mieszkańców daje się zauważyć szacunek do tradycji, dorobku wcześniejszych pokoleń oraz chęć zachowania tych wartości dla kolejnych pokoleń, czego przejawem jest choćby pielęgnowanie zwyczajów i obyczajów ludowych oraz porozumiewanie się gwara śląską.

W końcowej części rozdziału zamieszczono mapę województwa śląskiego, na której zaznaczono obszary zamieszkujące przez ludność, która wyraźnie deklaruje przynależność do narodowości śląskiej. Gmina Kochanowice także znajduje się w zaznaczonym obszarze, choć deklaracje mieszkańców o przynależności do narodowości śląskiej mieszczą się w przedziale od 1 do 5% i są na nieco mniejszym poziomie niż deklaracje mieszkańców w środkowej części województwa.

Deklaracje te mają dość duże znaczenie także dla analizowania problemów i kwestii społecznych. Są nie tylko wyrazem poszanowania tradycji, kultury, ale też norm i wartości trwale kształtujących tożsamość lokalną, mają ogromny wpływ na funkcjonowanie współczesnych społeczności lokalnych oraz zachodzące w niej procesy.

**Gmina Kochanowice na tle pozostałych gmin województwa śląskiego
deklarujących przynależność do narodowości śląskiej.**

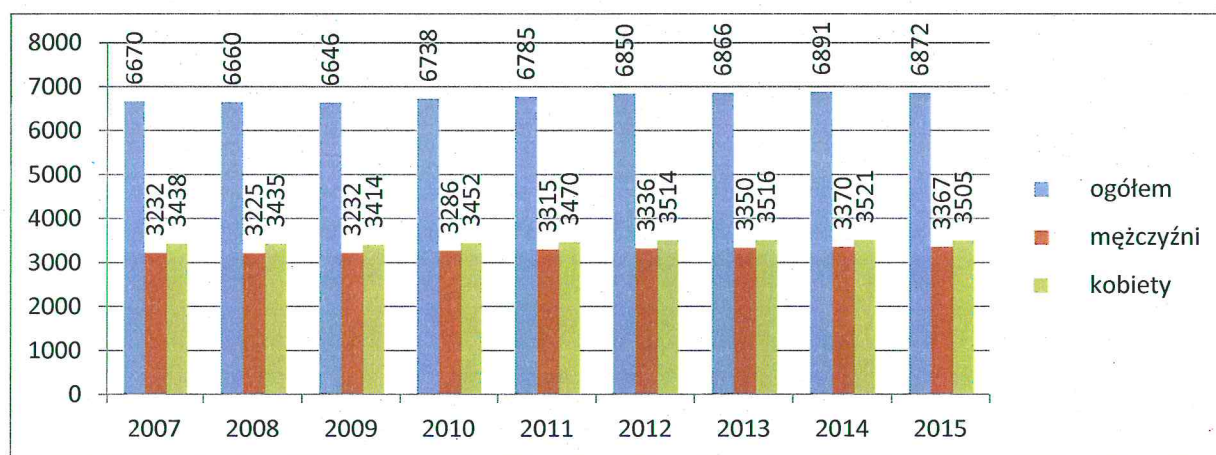

Źródło: <http://wikizaglebie.pl/>

3.2. Sytuacja demograficzna Gminy Kochanowice

Gmina Kochanowice należy do średnich gmin województwa śląskiego zarówno pod względem obszaru, jak i liczby ludności zamieszkującej Gminę. Od wielu lat liczba ludności zamieszkałej na terytorium Gminy utrzymuje się na poziomie powyżej sześciu tysięcy. W latach 2006-2015 liczba mieszkańców wzrosła o ponad 200, z 6668 mieszkańców w 2006 roku do 6872 mieszkańców w 2015 roku.

Wykres 1 Liczba mieszkańców Gminy Kochanowice w latach 2007-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

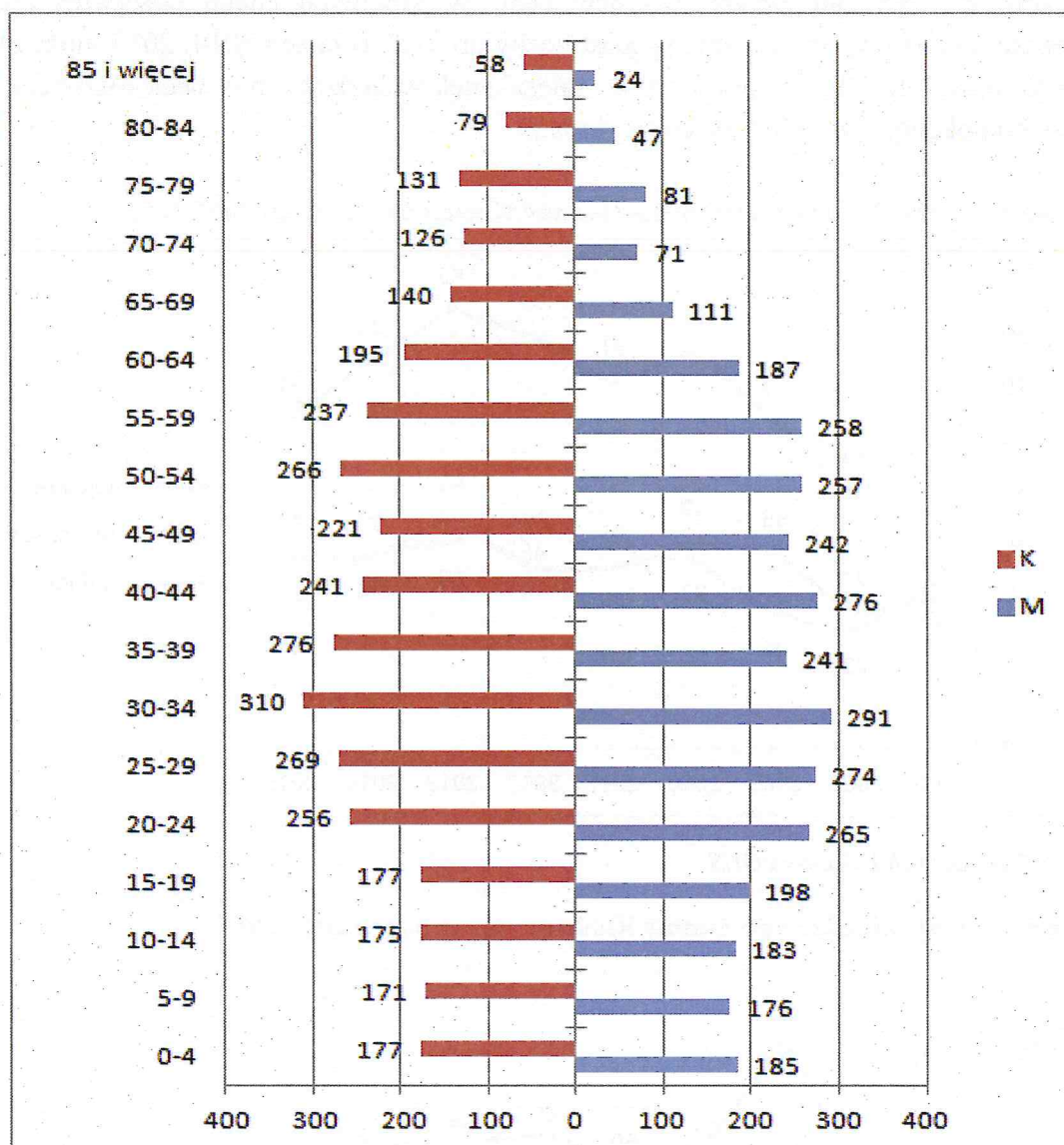
Liczba mieszkańców ulegała niewielkim wahaniom, z tendencją wzrostową obserwowaną od 2012 roku. Najwyższe wartości zanotowano w roku 2014, w którym liczba mieszkańców wynosiła 6891 osób, po czym w 2015 roku zanotowano niewielki spadek do 6872 osób. Wśród mieszkańców ogólnie obserwuje się przewagę płci żeńskiej. Zjawisko to widoczne jest w całym analizowanym okresie, od 2007 roku. Szczegółowy obraz rozkładu liczebności płci w całej populacji mieszkańców prezentuje zamieszczone poniżej zestawienie liczbowe oraz wykres numer 2 tzw. piramida wieku - zamieszczony dalszej części tekstu - wskazujący liczebność mieszkańców według płci w poszczególnych przedziałach wiekowych.

Tabela 1 Liczba mieszkańców Gminy Kochanowice według faktycznego miejsca zamieszkiwania na dzień 31.XII każdego roku z podziałem na płeć

Rok /liczba osób	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	6670	6660	6646	6738	6785	6850	6866	6891	6872
mężczyźni	3232	3225	3232	3286	3315	3336	3350	3370	3367
kobiety	3438	3435	3414	3452	3470	3514	3516	3521	3505

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 2 Ludność Gminy Kochanowice w 2015 roku wg płci w poszczególnych przedziałach wiekowych (Piramida wieku)

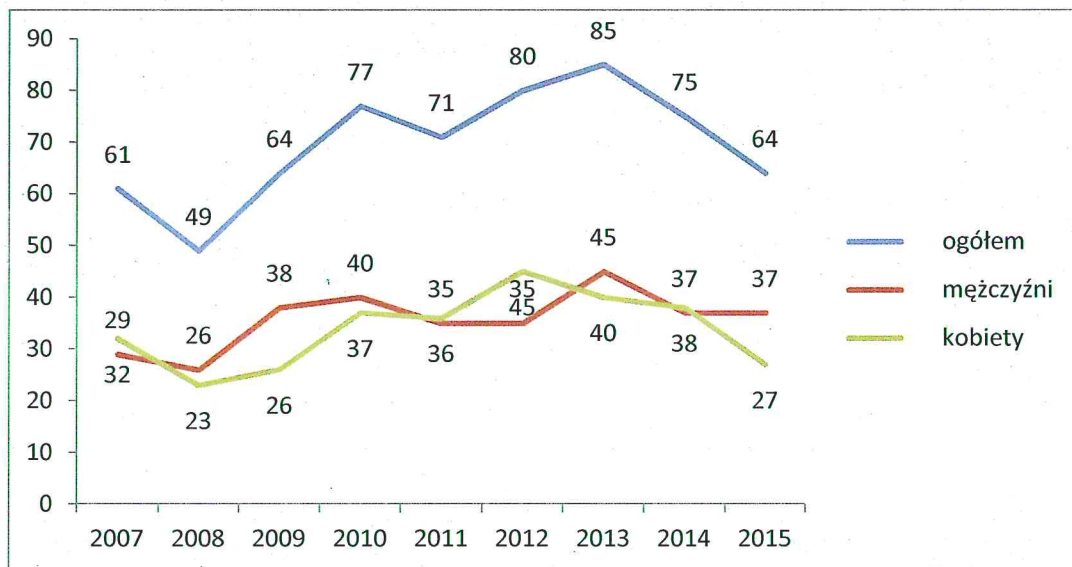
Źródło; Bank Danych Lokalnych GUS

Rozkład liczebności mieszkańców Gminy Kochanowice w poszczególnych rocznikach wiekowych 2015 roku analizowanych według płci pokazuje ciekawe zjawisko demograficzne. Mimo przewagi liczebności płci żeńskiej w całej populacji nie wszystkie grupy wiekowe są tego wyrazem. Bardzo wyraźna dominacja płci żeńskiej widoczna jest w grupach wiekowych tak zwanego wieku senioralnego, tj. w grupach w wieku 60 lat i więcej oraz w grupie od 50 do 54 lat, co świadczy o dłuższym w porównaniu z mężczyznami okresie życia mieszkanki Gminy Kochanowice. Zjawisko większej liczebności kobiet obserwuje się również w grupach wiekowych 30-34 lata oraz 35-39 lat. Pozostałe grupy wiekowe wykazują większą liczebność płci męskiej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

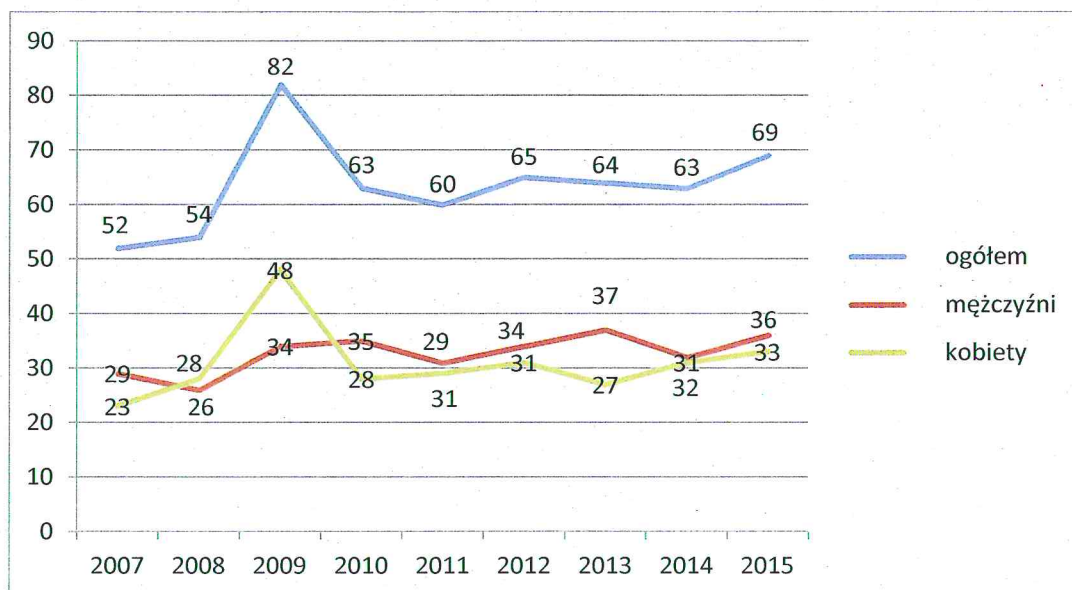
Wzrastająca z roku na rok liczba ludności to między innymi skutek zwiększającej się nieco liczby urodzeń, oraz utrzymująca się podobnym poziomie liczby zgonów. Najniższy wskaźnik urodzeń zanotowano w 2008 roku. W kolejnych latach obserwuje się raczej tendencję wzrostową, która mimo spadku liczby urodzeń w latach 2014, 2015 może utrzymać się w kolejnych latach, bowiem roczniki mieszkanki wchodzących w wiek rozrodczy są dość liczne, co pokazuje piramida wieku (wykres 2)

Wykres 3 Urodzenia żywe mieszkańców Gminy Kochanowice latach 2007-2015

Źródło; Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 4 Zgony mieszkańców Gminy Kochanowice w latach 2007-2015

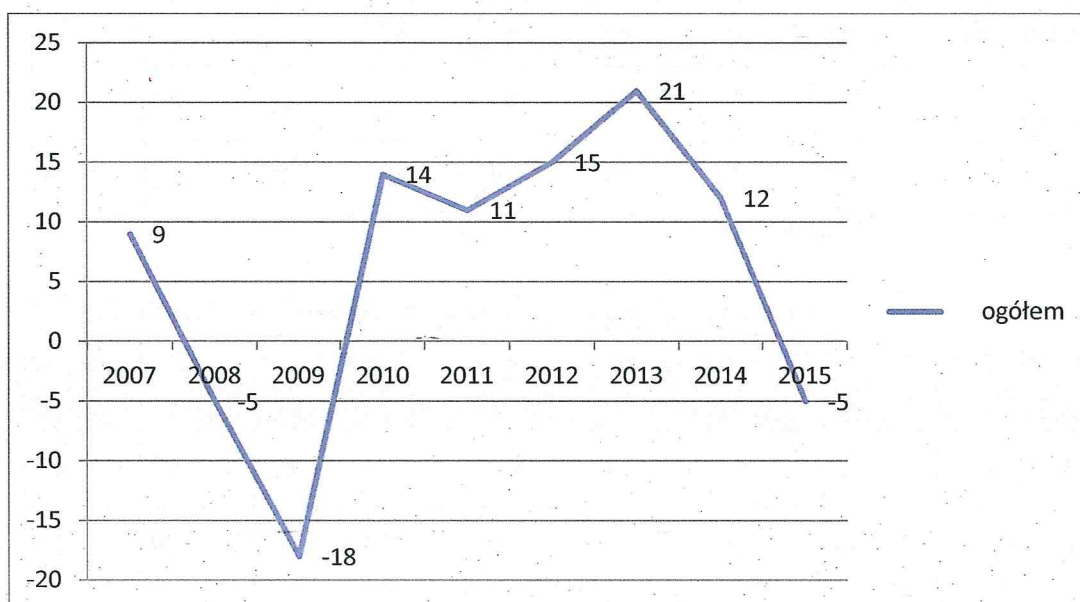

Źródło; Bank Danych Lokalnych GUS

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025

Na podstawie analizy powyższych wykresów sytuację demograficzną Gminy Kochanowice można postrzegać jako dobry prognozyk. Tendencja wzrostowa w liczbie urodzeń oraz utrzymująca się na zbliżonym poziomie liczba zgonów wśród mieszkańców powodowały, że przyrost naturalny w Gminie Kochanowice do 2013 roku wykazywał tendencję wzrostową. Załamanie nastąpiło latami 2008 i 2009 oraz w 2015 roku. Wówczas przyrost naturalny wskazywał wartości ujemne, ale trudno jeszcze określić, czy ten stan zostanie utrwalony, czy jest sytuacja przejściowa. Szczegółowe wartości liczbowe przyrostu naturalnego ilustruje poniżej zamieszczony wykres.

Wykres 5 Przyrost naturalny ludności w Gminie Kochanowice w latach 2007-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Analizując przyrost naturalny według płci, wartości ujemne obserwuje się tylko w grupie kobiet, co ilustruje poniżej zamieszczone zestawienie.

Tabela 2 Przyrost naturalny w Gminie Kochanowice według płci

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	9	-5	-18	14	11	15	21	12	-5
mężczyźni	0	0	4	5	4	1	8	5	1
kobiety	9	-5	-22	9	7	14	13	7	-6

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Na liczebność populacji Gminy Kochanowice istotny wpływ mają też procesy migracyjne. Dane statystyczne pokazują, że to zjawisko występuje na terenie Gminy i chociaż nie są to duże wartości liczbowe, to jednak rzutują na ogólną liczbę mieszkańców.

Poniżej zamieszczone zostały zestawienia tabelaryczne pokazujące liczbę mieszkańców, którzy zameldowali się do Gminy Kochanowice oraz liczbę mieszkańców, którzy zmienili miejsce zamieszkania wymeldowując się z terenu Gminy.

Tabela 3 Liczba mieszkańców zameldowanych do Gminy Kochanowice w latach 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem osób	91	66	67	67	83	103	89	50	61
mężczyźni	42	25	28	37	41	48	47	26	27
kobiety	49	41	39	30	42	55	42	24	34

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela 4 Liczba mieszkańców wymeldowanych z Gminy Kochanowice w latach 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem osób	72	69	54	45	49	63	60	47	53
mężczyźni	36	28	24	13	22	27	29	17	26
kobiety	36	41	30	32	27	36	31	30	27

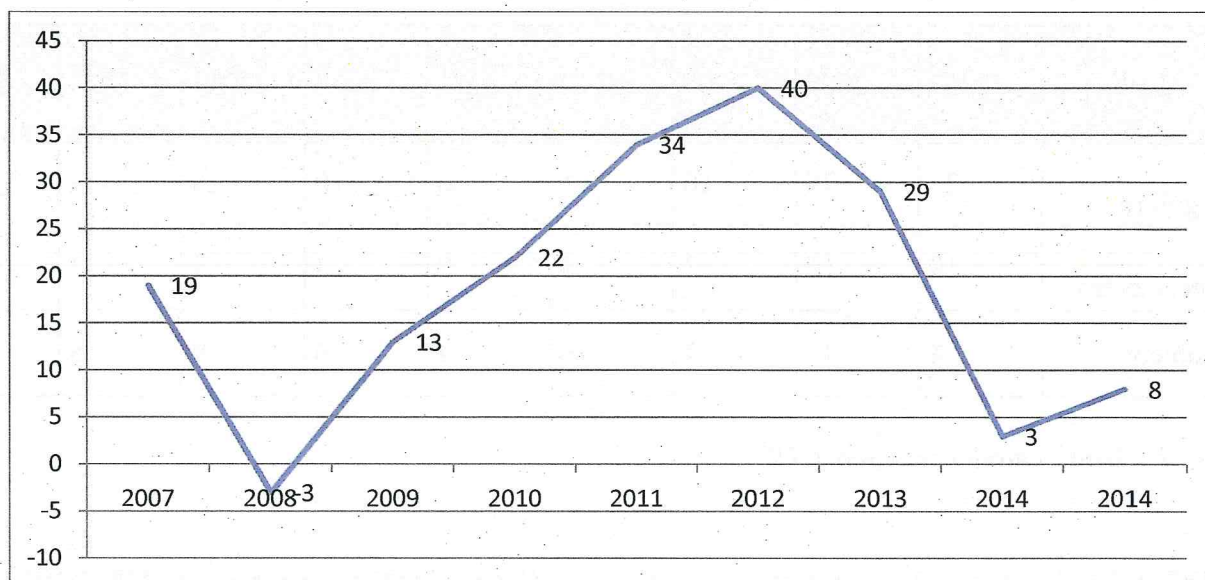
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jak pokazują zestawienia, liczba mieszkańców, którzy zdecydowali się osiedlić na terenie Gminy jest większa niż liczba mieszkańców, którzy podjęli decyzję o zmianie miejsca zamieszkania i wymeldowali się z terenu Gminy.

Saldo migracji w analizowanym okresie tylko w 2008 roku wykazywało wartość ujemną, wynoszącą -3, natomiast od 2009 do 2012 roku wyraźnie rysuje się tendencja wzrostowa. W ostatnich dwóch latach obserwuje się spadek wartości, ale w dalszym ciągu nie są to wartości ujemne.

Pokazane w zestawieniach wartości potwierdzają, że zjawisko migracji maleje w kolejnych latach, mniej osób wyjeżdża z terenu Gminy ale też mniej przybywa z innych miejscowości, co może oznaczać pewną stabilizację ludności.

Wykres 6 Saldo migracji wewnętrznych w Gminie Kochanowice w latach 2007-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Podobna sytuacja dotyczy migracji z zagranicy. Zamieszczone w dalszej części zestawienia tabelaryczne oraz wykres prezentujące saldo migracji potwierdzają, że sytuacja mieszkańców Gminy Kochanowice stabilizuje się, ruch migracyjny jest niewielki, saldo migracji w ostatnich latach maleje. Migracja z zagranicy i za granicę w większym stopniu dotyczyła mężczyzn niż kobiet.

Tabela 5 Zameldowania z zagranicy na teren Gminy Kochanowice w latach 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	3	13	22	12	8	2	5	6	0
mężczyźni	2	10	19	7	8	2	2	5	0
kobiety	1	3	3	5	0	0	3	1	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

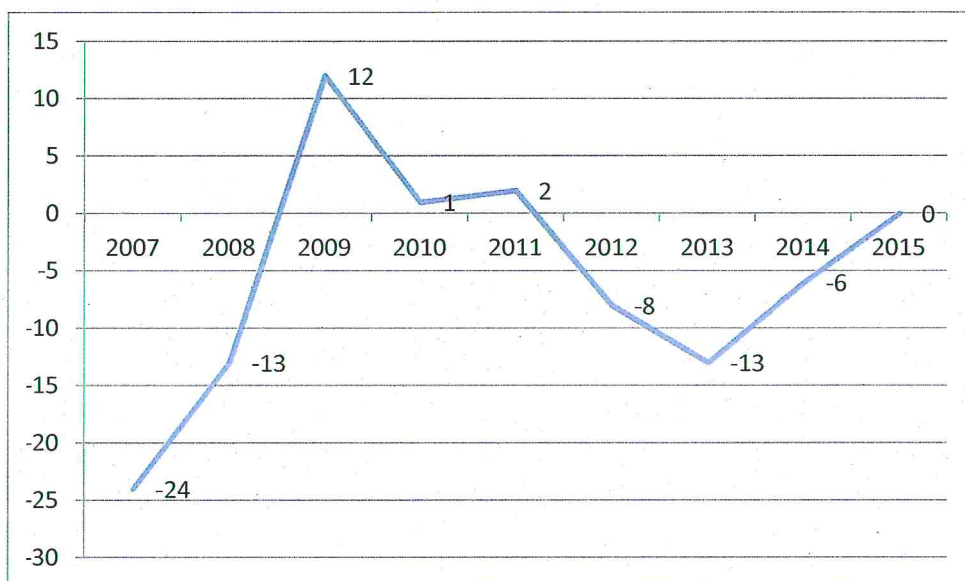
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Tabela 6 Wymeldowania mieszkańców Gminy Kochanowice za granicę w latach 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	27	26	10	11	6	10	18	12	0
mężczyźni	19	16	3	6	2	4	9	7	0
kobiety	8	10	7	5	4	6	9	5	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wykres 7 Saldo migracji zagranicznych mieszkańców Gminy Kochanowice w latach 2007-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Istotnym aspektem sytuacji demograficznej Gminy Kochanowice jest porównanie wielkości grup wiekowych mieszkańców Gminy pod względem produkcyjnym. Zdecydowana większość mieszkańców plasuje się w przedziałach zaliczanych do wieku produkcyjnego, mniej liczne w całej populacji są grupy w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) oraz poprodukcyjnym (64 lata i więcej). Tę pierwszą charakteryzuje tendencja spadkowa, drugą zaś tendencja wzrostowa. Szczegółowe wartości liczbowe oraz ich opis zamieszczone są w dalszej części rozdziału.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Tabela 7 Liczba ludności Gminy Kochanowice w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) w latach 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	1111	1051	1004	1033	1016	1048	1067	1075	1067
mężczyźni	554	532	511	525	517	528	546	545	544
kobiety	557	519	493	508	499	520	521	530	523

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Grupa określana mianem mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym – obejmuje statystycznie osoby w wieku 14 lat i mniej. Są to osoby pozostające na wyłącznym utrzymaniu rodziców/opiekunów, nie mające wpływu na wytwarzanie dóbr, produkcję czy generowanie dochodów podatkowych. Liczebność tej grupy wykazuje tendencję spadkową na przestrzeni ostatnich lat, ale stanowić może istotny kapitał rozwojowy Gminy. Jest to ważna część społeczności lokalnej, która wchodząc w wiek aktywności zawodowej tworzy potencjał do przyszłego rozwoju Gminy i rozwiązywania ewentualnych problemów społecznych.

Korzystnie prezentują się statystyki odzwierciedlające liczebność grupy mieszkańców w wieku produkcyjnym, w wieku pełnej aktywności zawodowej. Poszczególne roczniki mieszkańców w tej grupie są dość liczne, ze znaczną przewagą płci męskiej, co pokazuje poniższe zestawienie.

Tabela 8 Liczba ludności Gminy Kochanowice w wieku produkcyjnym w latach 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	4218	4256	4326	4417	4467	4519	4530	4575	4532
mężczyźni	2170	2186	2229	2288	2325	2347	2359	2385	2376
kobiety	2048	2070	2097	2129	2142	2172	2171	2190	2156

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W populacji osób w wieku produkcyjnym wyraźnie zaznacza się grupa ludności mobilnej gotowej do podejmowania różnych wyzwań związanych z zatrudnieniem, w tym dojazdami do pracy i zatrudnieniem poza miejsce zamieszkania. Grupa ludności w wieku

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

produkcyjnym, ale raczej niemobilnej, prezentującej postawy statyczne, przywiązanie do miejsca zamieszkania oraz chęć wykonywania zatrudnienia blisko miejsca zamieszkania, bez konieczności dojazdów czy przeprowadzki, stanowi około 36% populacji osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 9 Liczba ludności mobilnej Gminy Kochanowice w wieku produkcyjnym w latach 2009-2015z podziałem na płeć

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	2836	2842	2862	2895	2880	2899	2864
kobiety	1407	1419	1416	1431	1431	1444	1432
mężczyźni	1429	1423	1446	1464	1449	1455	1432

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wśród ludności mobilnej w wieku produkcyjnym nieznacznie przeważają mężczyźni, choć w 2015 roku obydwie grupy prezentują taki sam poziom mobilności. W grupie osób niemobilnych występuje przewaga kobiet, co wydaje się typowym zachowaniem ze względu na tradycyjne postrzeganie roli kobiety w rodzinie i środowisku.

Tabela 10 Liczba ludności niemobilnej w wieku produkcyjnym w Gminie Kochanowice w latach 2009-2015 z podziałem na płeć

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	1490	1575	1605	1624	1650	1676	1668
kobiety	822	869	909	916	928	941	944
mężczyźni	668	706	696	708	722	735	724

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Najmniejsza liczebnie w populacji mieszkańców Gminy Kochanowice jest grupa osób w wieku poprodukcyjnym, ale w tej grupie pojawia się istotna tendencja wzrostowa, co stanowi odzwierciedlenie ogólnie obserwowanego zjawiska starzenia się społeczeństwa. W tej grupie wiekowej wyraźnie dominują kobiety. Zjawisko to prezentował wykres zwany piramidą wieku, zamieszczony na początku niniejszego rozdziału. Pokazywał on, iż obecnie liczba ludności w najstarszych grupach wiekowych jest stosunkowo mniejsza, ale przyjmując ogólne tendencje demograficzne, które wskazują na wydłużanie się ludzkiego życia należy spodziewać się, że w Gminie Kochanowice w najbliższych latach populacja najstarszych mieszkańców będzie bardziej liczna, niż obecnie. Zarówno mężczyźni jak i kobiety

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

w przedziałach wiekowym powyżej 60 lat stanowiąc będą z każdym kolejnym rokiem zbiorowość bardziej liczną.

Szczegółowy obraz liczebności mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w Gminie Kochanowice na przestrzeni ostatnich lat przedstawia poniżej zamieszczone zestawienie.

Tabela 11 Liczba ludności Gminy Kochanowice w wieku poprodukcyjnym w latach 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	1009	1020	1001	989	1013	1024	1041	1037	1063
mężczyźni	338	345	340	324	326	327	326	327	334
kobiety	671	675	661	665	687	697	715	710	729

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Analizie poddano także procentowy udział mieszkańców Gminy Kochanowice w poszczególnych grupach wieku przedprodukcyjnego, produkcyjnego i poprodukcyjnego. Szczegółowe porównanie danych przedstawia wykres zamieszczony poniżej wykres.

Wykres 8 Udział procentowy mieszkańców Gminy Kochanowice w grupach wieku przedprodukcyjnego, produkcyjnego i poprodukcyjnego w latach 2007-2015.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jak pokazują dane statystyczne liczebność osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni analizowanych lat oscyluje w granicach od 62% do niemal 65% całej populacji, pozostałe grupy wykazują zróżnicowane wartości i odmienne tendencje.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Liczebność populacji osób w wieku przedprodukcyjnym oscyluje w granicach 24-20% z tendencją spadkową. Liczebność populacji osób w wieku poprodukcyjnym (najmniej liczna dotychczas ze wszystkich trzech grup) waha się w granicach 13-14% z wyraźną tendencją wzrostową liczby osób w wchodzących w wiek poprodukcyjny.

W analizie sytuacji demograficznej Gminy Kochanowice zwrócono także uwagę na liczbę zawieranych małżeństw jako jeden ze wskaźników zmian demograficznych.

Tabela 12 Małżeństwa zawarte w latach 2007-2015 w Gminie Kochanowice

Małżeństwa zawarte w latach	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	40	31	57	40	42	43	45	37	39

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jak pokazują statystyki w tym zakresie liczba zawieranych małżeństw ulega pewnym wahaniom, ale utrzymuje się raczej podobny poziom, co może mieć związek z wchodzeniem w okres dorosłości coraz liczniejszych roczników mieszkańców Gminy Kochanowice.

Dla pełnego obrazu sytuacji demograficznej Gminy Kochanowice analizie poddano także gęstość zaludnienia mieszkańców. W zestawieniu widoczny jest obraz utrzymującego się poziomu gęstości zaludnienia. Na jeden kilometr kwadratowy przypada ponad 80 mieszkańców z tendencją wzrostową, co jest skutkiem zwiększającej się liczby mieszkańców Gminy.

Tabela 13 Gęstość zaludnienia na obszarze Gminy Kochanowice w latach 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ludność na 1 km ²	83	83	83	84	85	86	86	86	86

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Podsumowując analizę sytuacji demograficznej Gminy Kochanowice należy zauważyć, że ma ona zarówno pozytywny jak i negatywny wymiar. Do pozytywnych cech należy zaliczyć:

- ✓ wzrost liczebności populacji,
- ✓ dodatni przyrost naturalny,
- ✓ malejące saldo migracji,
- ✓ utrzymujący się poziom liczby zawieranych małżeństw,
- ✓ zwiększającą się gęstość zaludnienia.

Negatywny wymiar sytuacji demograficznej stanowią:

- ✓ malejąca od 2011 grupa osób w wieku produkcyjnym,
- ✓ rosnąca grupa osób w wieku poprodukcyjnym.

Przedstawiona w niniejszym rozdziale analiza demograficzna Gminy Kochanowice pozwala na sformułowanie kilku wniosków, które mogą mieć istotne znaczenie dla rozwoju Gminy oraz występowania problemów społecznych na jej obszarze.

Gmina Kochanowice, podobnie jak wiele gmin w województwie śląskim oraz wiele gmin w kraju, należy do starzejących się demograficznie. Problem starzejącego się społeczeństwa zwraca uwagę na konieczność organizacji systemu wsparcia oraz zabezpieczania niezbędnych potrzeb dla tej kategorii mieszkańców. Problem ten będzie dość trudny do rozwiązania, między innymi ze względu na konieczność organizacji usług opiekuńczych i wspomagających seniorom, których liczebność będzie ulegała zwiększeniu. Spowoduje to zapotrzebowanie na różnorodne usługi, które w części przypadków trzeba będzie finansować lub dofinansowywać.

Niewielki i malejący poziom migracji wskazuje, że liczna grupa mieszkańców Gminy Kochanowice uznaje Gminę jako miejsce do życia i rozwoju, a wielu mieszkańców w najbliższym okresie pozostawać będzie na jej obszarze.

W strukturze wiekowej mieszkańców najliczniej reprezentowana jest grupa osób w wieku produkcyjnym, w przedziałach wiekowych umożliwiających aktywność zawodową i społeczną, co może być wykorzystane do rozwoju gminy oraz bieżącego rozwiązywania pojawiających się problemów społecznych.

Widoczna dominacja liczbowa mieszkańców w przedziałach wiekowych pomiędzy 25 a 35 rokiem życia to spora nadzieja na tworzenie się nowych rodzin i kolejne pokolenia mieszkańców.

Opisywane wyżej aspekty demograficzne wywierają mogą istotny wpływ na gospodarkę, kształtowanie dochodów gminy oraz wytyczanie kierunków rozwoju. Sytuacja demograficzna kształtuje bowiem nie tylko sytuację społeczną, ale nade wszystko wpływa na sytuację ekonomiczną gminy.

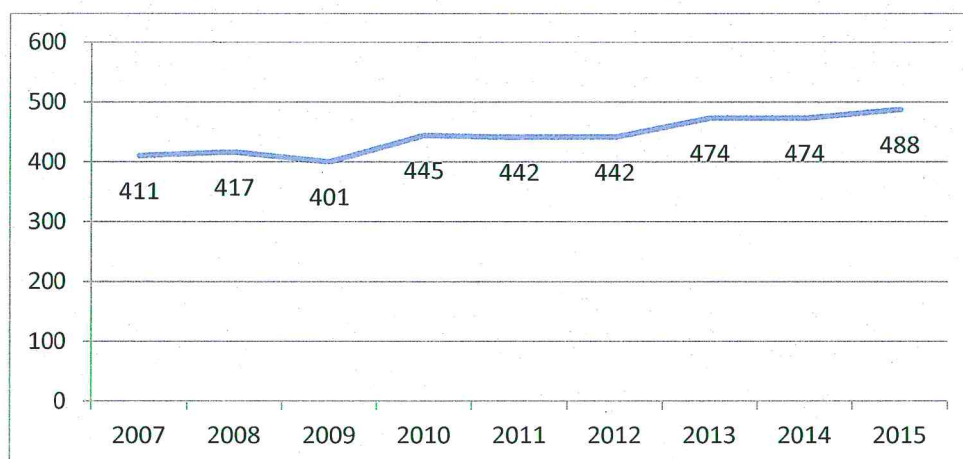
3.3. Sytuacja ekonomiczna mieszkańców Gminy Kochanowice

Gmina Kochanowice podobnie jak wiele innych gmin północnej i zachodniej części województwa śląskiego jest gminą wiejską, gdzie rolnictwo ciągle odgrywa ważną rolę w strukturze gospodarki. Gospodarstwa rolne stanowią podstawowe źródło dochodów dla większości mieszkańców. Są własnością indywidualnych rolników. Najwięcej gospodarstw ma obszar około 5 ha.

Szczegółowy obraz struktury obszarowej gospodarstw rolnych został zaprezentowany w Strategii Rozwoju Gminy Kochanowice na lata 2016-2025¹⁰. Wynika z niego, że wielkość gospodarstw rolnych ulega niewielkim zmianom w kierunku powiększania areału. Według danych statystycznych w 2015 roku ewidencjonowano 1177 gospodarstw o powierzchni do 5h, 92 gospodarstwa o powierzchni pomiędzy 5-15 ha, 32 gospodarstwa o powierzchni powyżej 10 ha ale nie więcej niż 50 ha oraz 3 gospodarstwa rolne o powierzchni powyżej 50 ha. Największe gospodarstwa powstały w 2013 roku. Dane statystyczne pokazują, że liczba gospodarstw rolnych w każdym we wszystkich przedziałach obszarowych zwiększa się każdego roku, co potwierdza fakt, że rolnictwo staje się istotnym źródłem dochodów mieszkańców.

Sytuację ekonomiczną Gminy Kochanowice kształtuje nie tylko rolnictwo. Istotny wpływ na poziom tej sytuacji mają też podmioty gospodarcze. Ich liczba zwiększa się corocznie, co pokazuje zamieszczony poniżej wykres.

Wykres 9 Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Kochanowice w latach 2007-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Według sektorów własnościowych na terenie Gminy Kochanowice najliczniej prezentowany jest sektor prywatny, w tym prywatne podmioty gospodarcze. Szczegółowy obraz liczebności podmiotów gospodarki narodowej z uwzględnieniem poszczególnych sektorów prezentuje zestawienie zamieszczone w dalszej części opracowania.

¹⁰ Strategia Rozwoju Gminy Kochanowice na lata 2016-2025, strona 22

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Kochanowice w latach 2009-2015

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
podmioty gospodarki narodowej ogółem	401	445	442	442	474	474	488
sektor publiczny ogółem	16	16	16	16	16	16	16
sektor publiczny państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	13	13	13	13	13	13	13
sektor prywatny ogółem	385	429	426	426	458	458	469
sektor prywatny osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	339	380	377	376	402	399	409
sektor prywatny spółki handlowe	6	6	6	7	12	13	14
sektor prywatny spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	2	2	2	1
sektor prywatny spółdzielnie	2	2	2	2	2	1	1
sektor prywatny stowarzyszenia i organizacje społeczne	14	14	14	15	15	16	19

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jak pokazuje zestawienie wśród 488 podmiotów gospodarki narodowej istniejących w 2015 roku tylko 16 pozostaje w sektorze publicznym (w tym 13 podmiotów to sektor samorządowy), zaś 469 podmiotów pozostaje w sektorze prywatnym, co świadczy o przedsiębiorczości mieszkańców Gminy Kochanowice.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Istotnym faktem jest też istnienie coraz większej liczby stowarzyszeń i organizacji społecznych, które są zarówno wyrazem aktywności obywatelskiej jak i miejscem zatrudnienia dla mieszkańców Gminy.

Wśród indywidualnych podmiotów gospodarczych Gminy Kochanowice dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające od 1 do 9 pracowników, a główne branże, w których funkcjonują te podmioty to handel i usługi. Na uwagę zasługują też prywatne podmioty gospodarcze prowadzące działalność agroturystyczną, których z roku na rok przybywa na obszarze Gminy Kochanowice. Jest to nie tylko powód do zdobywania dochodów, ale też promocja rejonu, który ma wiele atrakcji turystycznych. Promocję tę realizuje również Gminne Centrum Kultury i Informacji w Kochanowicach oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Kochanowicach z filiami w Kochcicach i w Lubecku. Gminne Centrum Kultury i Informacji obok typowej działalności kulturalnej i udzielania informacji turystycznej udostępniania kawiarenkę internetową, przez co pobudza do aktywności zawodowej, wykorzystując w tym celu nowoczesne techniki teleinformatyczne.

Sytuację ekonomiczną Gminy Kochanowice można badać też na podstawie informacji o dochodach Gminy jako wspólnoty mieszkańców. Jeden ze wskaźników stanowią dochody podatkowe Gminy Kochanowice, na podstawie których można wnioskować o zasobności mieszkańców, bowiem występuje tu pewna zależność (choć nie zawsze prawidłowość) polegająca na tym, że im wyższy poziom zamożności mieszkańców, tym wyższe dochody podatkowe Gminy. Wartość wybranych dochodów podatkowych mieszkańców Gminy Kochanowice prezentuje poniższa tabela.

Tabela 15 Wybrane dochody podatkowe Gminy Kochanowice ogółem w latach 2009-2015 w pełnych złotych

Rok	2009	2010	2012	2013	2014	2015
razem	5573476	6902636	8175690	7983129	8294226	7958495
dochody podatkowe - podatek rolny	278807	295996	334047	386780	389852	388732
dochody podatkowe - podatek leśny	34264	39391	47550	49954	45762	49454
dochody podatkowe - podatek od nieruchomości	2208403	1859401	2009403	2219826	2306362	2363997
dochody podatkowe - podatek od środków transportowych	116640	133231	106365	102903	132837	151863
wpływy z opłaty skarbowej	21899	20792	20782	22516	18131	22267
dochody podatkowe - podatek od czynności cywilnoprawnych	91802	79606	76096	102224	132513	117909

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Ewidencjonowane na poziomie Gminy podatki w każdym analizowanym przedziale roku stanowiły z niewielkimi wyjątkami coraz większe wartości. W przeciągu sześciu lat

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

dochody podatkowe uległy istotnemu wzrostowi osiągając ponad 22 mln w 2015 roku. Największy wzrost o ponad 110 tysięcy za przestrzeni sześciu lat zaobserwowano w podatku rolnym oraz w podatku od nieruchomości. Z jednej strony można ten stan postrzegać jako skutek podwyższania podatków przez Radę Gminy, ale z drugiej strony, bardziej obiektywnej należy tę sytuację postrzegać jako stopniowy wzrost poziomu zamożności mieszkańców, tym bardziej, że jedną z części składowych dochodów podatkowych gminy stanowi podatek od nieruchomości, a zakup czy posiadanie nieruchomości wskazuje na pewien poziom zamożności.

Sytuację ekonomiczną Gminy Kochanowice można analizować też przez pryzmat innych dochodów Gminy, zwłaszcza dochodów stanowiących subwencję na realizację podstawowych zadań samorządu skierowanych do szeroko rozumianej społeczności lokalnej. W skład subwencji wchodzi część oświatowa subwencji ogólnej, uzupełnienie subwencji ogólnej, część wyrównawcza subwencji ogólnej oraz część równoważąca subwencji ogólnej.

Tabela 16 Wartość ogólna subwencji otrzymywanych w latach 2009 – 2015 w pełnych złotych

Rok	2009	2010	2011	2013	2013	2014	2015
razem	7586201	7575458	8208668	9572957	10079001	10606450	10672872
część oświatowa subwencji ogólnej	4840728	4998098	5386147	7370122	7280588	7210810	7741489
uzupełnienie subwencji ogólnej	22512	0	0	14091	93344	0	0
część wyrównawcza subwencji ogólnej	2641965	2541235	2710902	2067595	2614772	3215326	2799102
część równoważąca subwencji ogólnej	80996	36125	111619	121149	90297	180314	132281

Źródło; Bank Danych Lokalnych GUS

Jak pokazuje zestawienie, wartość otrzymywanych przez gminę subwencji wzrasta z roku na rok.

Analogicznie jak wartości dochodów rosną też wartości wydatków Gminy Kochanowice. Wbrew pozorom wydatki gminy także odzwierciedlają poziom zamożności, im wyższe wydatki, tym wyższy poziom zamożności gminy, bowiem gminy bogatsze realizują więcej zadań na rzecz wspólnoty, przez to ich wydatki stanowią większe wartości. Poziom wydatków Gminy Kochanowice przedstawia poniżej zamieszczone zestawienie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Tabela 17 Wydatki Gminy Kochanowice w latach 2009-2015

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	16020438	20730420	21751472	20057215	19916296	20526338	21009177

Źródło; Bank Danych Lokalnych GUS

Przedstawione dane obrazujące zarówno poziom dochodów, jak i wydatków Gminy Kochanowice wskazują tendencję wzrostową, co może być potwierdzeniem ogólnej poprawy ekonomicznej zarówno Gminy pojmowanej jako wspólnoty jak i jej poszczególnych mieszkańców.

Pomimo ogólnie dobrej kondycji ekonomicznej Gminy Kochanowice niektórzy jej mieszkańcy doświadczają problemów, które rozwiązywane są z udziałem pomocy społecznej. Świadczy o tym część budżetu Gminy, przeznaczona na wydatki w obszarze pomocy społecznej, które w minionych latach wykazują tendencję wzrostową.

Tabela 18 Wartość wydatków na wybrane zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Kochanowice

Rok	2012	2013	2014	2015
wydatki w rozdziale 85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	167723	176369	188214	188887
wydatki w rozdziale 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	26676	17491	11403	14200
wydatki w rozdziale 85204 - Rodziny zastępcze	497	72	3512	660

Źródło; Bank Danych Lokalnych GUS

Wprawdzie zestawienie nie zawiera pełnych danych, bowiem do 2012 roku GUS nie ewidencjonował wszystkich danych sprawozdawczych, ale porównanie wartości z czterech kolejnych odzwierciedla stan faktyczny, wystarczający do przeprowadzenia analizy tego obszaru. W ciągu minionych lat poziom wydatków na zadania pomocy społecznej zwiększył się kwotowo, co potwierdza istnienie problemów związanych między innymi z niedostatkami ekonomicznymi, co powoduje, że mimo ogólnie dobrej kondycji finansowej gminy, sytuacja ekonomiczna części mieszkańców nie jest jeszcze stabilna, a wielu mieszkańców wymaga społecznego wsparcia. W wydatkach gminy pojawia się też nowe zadanie jakim jest dofinansowanie gminy do pobytu dzieci umieszczanych od 2012 roku w rodzinach zastępczych na terenie powiatu. Wydatki na to zadanie ponoszone są w różnych wysokościach, ale jako takie stanowią odzwierciedlenie problemu, jakim jest brak wydolności opiekuńczej rodziców i konieczność kierowania dzieci do pieczy zastępczej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025

Podsumowując należy podkreślić, że sytuacja ekonomiczna mieszkańców Gminy Kochanowice z roku na rok ulega istotnej poprawie. Warunki ekonomiczne poszczególnych mieszkańców zmieniają się na lepsze, coraz więcej uwagi poświęca się zaspokajaniu zbiorowych potrzeb ludności oraz ważnym kierunkom rozwoju Gminy. Kierunki te zostały określone w Strategii Rozwoju Gminy Kochanowice na lata 2016-2025 i nie będą obszarem zainteresowania strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Sytuacja ekonomiczna ma duże znaczenie dla istnienia problemów społecznych. Powszechnie wiadomo, że im lepsza sytuacja ekonomiczna, tym mniej problemów społecznych a te, które ewentualnie wystąpią, można szybciej rozwiązać lub zminimalizować ich skutki. W Gminie Kochanowice trudną sytuację ekonomiczną zaobserwować można u nielicznej grupy mieszkańców. Dowodem tego faktu są wydatki na zasiłki i pomoc w naturze prezentowane w zestawieniu numer 12 w poprzedniej części rozdziału. Szczegółowy opis problemów powiązanych z trudną sytuacją ekonomiczną przedstawiony zostanie w rozdziale poświęconym identyfikacji problemów społecznych na obszarze Gminy Kochanowice.

3.4. Sytuacja mieszkaniowa w Gminie Kochanowice

Podstawę mieszkalnictwa w Gminie Kochanowice stanowi tradycyjne budownictwo jednorodzinne, będące własnością mieszkańców gminy. Zasoby mieszkaniowe zwiększają się z roku na rok, nie tylko pod względem liczby budynków mieszkalnych ale też ich powierzchni użytkowej. Liczbę budynków mieszkalnych, mieszkań oraz ich powierzchni użytkowej prezentują poniżej zamieszczone zestawienia.

Tabela 19 Liczba budynków mieszkalnych w Gminie Kochanowice w latach 2008-2015

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	1608	1619	1629	1704	1717	1730	1749	1763

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela 20 Liczba mieszkań w Gminie Kochanowice oraz ich powierzchnia użytkowa

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
mieszkania	1832	1843	1831	1850	1869	1891	1908	1923
izby	8629	8696	9063	9182	9277	9386	9476	9547
powierzchnia użytkowa mieszkań	174296	176057	182686	185627	188026	190978	193638	195804

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dane statystycznych GUS opisujące sytuację mieszkaniową Gminy Kochanowice pozostają w ścisłej korelacji z sytuacją ekonomiczną, pokazując wskaźniki liczbowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

dotyczące mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi ponad 101 metrów², przeciętne mieszkanie ma ponad cztery pomieszczenia (izby), na jedno mieszkania przypada 3,57 osoby, a na jedno pomieszczenie przypada średnio 0,72 osoby. Szczegółowy obraz tej sytuacji zawiera poniżej zamieszczone zestawienie.

Tabela 21 Zasoby mieszkaniowe Gminy Kochanowice w latach 2008-2015

Rok	2008	2009	2011	2010	2012	2013	2014	2015
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	95,1	95,5	99,8	100,3	100,6	101,0	101,5	101,8
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	26,2	26,5	27,1	27,4	27,4	27,8	28,1	28,5
mieszkania na 1000 mieszkańców	275,1	277,3	271,7	272,7	272,8	275,4	276,9	279,8
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,71	4,72	4,95	4,96	4,96	4,96	4,97	4,96
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,64	3,61	3,68	3,67	3,67	3,63	3,61	3,57
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,77	0,76	0,74	0,74	0,74	0,73	0,73	0,72

Źródło; Bank Danych Lokalnych GUS

Standard mieszkań w Gminie Kochanowice jest dość wysoki. Wskaźniki świadczące o standardzie przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela 22 Mieszkania w Gminie Kochanowice wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
wodociąg	95,4	95,4	96,4	96,4	96,5	96,5	96,5	96,6
łazienka	90,8	90,8	93,0	93,1	93,2	93,2	93,3	93,3
centralne ogrzewanie	77,5	77,5	81,2	81,4	81,6	81,8	81,9	82,1

Źródło; Bank Danych Lokalnych GUS

Ponad 96% mieszkań ma dostęp do bieżącej wody, 93% mieszkań wyposażonych jest w łazienkę, ponad 82 % posiada centralne ogrzewanie. Sytuację mieszkaniową Gminy Kochanowice można zatem ocenić jako dobrą, bowiem liczba mieszkań, ich standard, w tym wyposażenie w podstawowe media w dużym stopniu wpływają na jakość życia mieszkańców.

W zasobach gminy znajdują się 33 mieszkania komunalne, w tym 4 mieszkania socjalne o łącznej powierzchni 80 m².

Przedstawione wskaźniki świadczą o dość dobrej kondycji mieszkalnictwa na terenie Gminy Kochanowice. Należy jednak stwierdzić, że nie są to zasoby odpowiadające na wszystkie obecne potrzeby mieszkaniowe. Część mieszkańców nie posiada własnych lokali mieszkalnych ani zasobów umożliwiających ich uzyskanie, o czym świadczy między innymi liczba osób ubiegających się z przydział lokalu mieszkalnego z zasobów gminy. Na dzień 31 grudnia 2016 roku na liście osób ubiegających się o przydział lokalu mieszkalnego z zasobów Gminy widniało 21 osób. Wśród potrzeb mieszkaniowych należy wskazać też mieszkania chronione i inne podobne formy mieszkalnictwa.

3.5. Ochrona zdrowia mieszkańców Gminy Kochanowice

Na terenie Gminy Kochanowice zlokalizowane są dwie przychodnie lekarskie, świadczące usługi medyczne w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Liczba porad medycznych w roku 2015 wynosiła 17076, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca daje średnią 2,4 porady rocznie. Na terenie Gminy zlokalizowana jest też apteka, choć dostępność do aptek, lekarzy specjalistów oraz szpitala zapewniona jest przez placówki zlokalizowane na terenie miasta powiatowego Lubliniec, znajdującego się w niedalekim sąsiedztwie Gminy.

W opinii mieszkańców i lokalnych liderów taki układ społeczny nie utrudnia mieszkańcom Gminy korzystania z dostępu do świadczeń zdrowotnych, a wręcz sprzyja kompleksowemu korzystaniu ze świadczeń służby zdrowia.

Brak materiałów statystycznych nie pozwala na przedstawienie szczegółowej diagnozy w zakresie istniejących schorzeń, ich natężenia oraz skutków dla rozwoju Gminy Kochanowice. Ten obszar wymaga pogłębionej diagnozy, która może być wykonana przed opracowaniem gminnych programów profilaktycznych i osłonowych w zakresie ochrony zdrowia.

Pewien obraz sytuacji zdrowotnej mieszkańców można nakreślić poprzez analizę świadczeń z pomocy społecznej udzielonych osobom i rodzinom w najtrudniejszej sytuacji bytowej, chorym i niepełnosprawnym. Konieczność podjęcia leczenia, rekonwalescencji i rehabilitacji stanowią jeden z powodów przyznania pomocy osobom wspieranym przez system pomocy społecznej Gminy Kochanowice. Szczegółowy opis tej sytuacji zostanie zamieszczony w dalszej części, w rozdziale poświęconym identyfikacji problemów społecznych.

3.6. Identyfikacja problemów społecznych na obszarze Gminy Kochanowice

W świetle przedstawionych w poprzednich rozdziałach informacji sytuację mieszkańców Gminy Kochanowice można ocenić jako stabilną, ale wymagającą koncentracji na nieco słabszych, mniej zaradnych osobach i grupach społecznych oraz osobach i grupach dotkniętych trudnościami życia codziennego, które ograniczają lub uniemożliwiają funkcjonowanie społeczne. Jakość i poziom życia mieszkańców jest jednym z czynników decydujących o zrównoważonym rozwoju Gminy. Wśród mieszkańców można zidentyfikować wiele zagrożeń i problemów, które ten rozwój hamują. Szczegółowy opis problemów społecznych obserwowanych na obszarze Gminy Kochanowice zawiera niniejszy rozdział.

3.6.1. Charakterystyka głównych problemów społecznych

Szczegółowa charakterystyka problemów społecznych występujących na terenie Gminy jest wynikiem analizy dokumentów statystycznych ewidencjonowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kochanowicach oraz danych statystycznych wygenerowanych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego dla obszaru Gminy Kochanowice.

Analizie poddano dokumentację opisującą pięcioletni horyzont czasowy, biorąc pod uwagę liczbę rodzin objętych poszczególnymi formami wsparcia, liczbę osób w tych rodzinach, w wybranych przypadkach także liczbę udzielonych świadczeń. Za najbardziej istotne dla rzetelnej identyfikacji problemów społecznych uznano wartości liczbowe obrazujące liczbę osób i rodzin korzystających z różnego typu wsparcia uznając, że te osoby i rodziny stanowią istotną grupę reprezentatywną, bowiem reprezentują tę część mieszkańców Gminy, która dotknięta jest różnego rodzaju problemami społecznymi.

Obraz problemów społecznych, wynikający z analizy materiałów, jakimi dysponuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kochanowicach ujęto w zestawienia tabelaryczne, niektóre zilustrowano wykresami. Jedną z ważniejszych informacji o sytuacji problemowej mieszkańców jest liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną (korzystających z różnorodnych świadczeń, nie tylko finansowych) którą prezentuje poniższe zestawienie.

Tabela 23 Ogólna liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Kochanowice

Rok	Liczba świadczeniobiorców	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Wartość świadczeń w złotych	Średnia wartość świadczeń dla jednej rodziny
2012	336	153	508	281 908	1842
2013	358	159	527	306 025	1924
2014	310	142	462	279 299	1966
2015	295	139	450	293 549	2111
2016	317	155	470	322 196	2078

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS-03

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice na lata 2017-2025

Zestawienie danych pokazuje, że w 2016 roku ok.6,8% mieszkańców Gminy Kochanowice korzystało z pomocy społecznej. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w kolejnych latach utrzymuje się na podobnym poziomie.

W przedstawionym zestawieniu obok spadku liczby osób korzystających z pomocy widoczny jest wzrost wartości świadczeń pomocy społecznej udzielonej mieszkańcom oraz średnioroczna wartość świadczeń udzielonych dla jednej rodziny. Nie są to jednak duże wartości kwotowe, wartość świadczeń łącznie na przestrzeni pięciu lat wzrosła o ponad 10 tysięcy złotych, natomiast wartość pomocy finansowej dla jednej rodziny wrosła o niespełna trzyzysta złotych, przy czym na poziomie 2016 roku ponownie obserwuje się spadek.

Analizując inne wartości w dokumentach statystycznych GOPS zaobserwowano liczne działania adresowane do osób nie posiadających własnych dochodów lub posiadających dochody nie wystarczające w pełni na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb życiowych, Problemy tego typu postrzegane są często w kategoriach „ubóstwa”. Liczbę rodzin oraz osób żyjących w rodzinach dotkniętych tym problemem prezentuje poniższa tabela.

Tabela 24 Liczba rodzin objętych pomocą z powodu ubóstwa w Gminie Kochanowice

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2012	78	244
2013	89	273
2014	79	248
2015	79	238
2016	90	255

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS-03

Prezentowane wyżej zestawienie pokazuje liczbę rodzin, które korzystały z pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji finansowej z niewielką tendencją wzrostową, co może potwierdzać, że poziom życia mieszkańców Gminy Kochanowice nie ulega pogorszeniu. W 2016 roku tylko 3,7% mieszkańców Gminy korzystało z pomocy finansowej z powodu braku własnych dochodów lub posiadania dochodów niewystarczających na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb.

Pomoc realizowana na rzecz mieszkańców ma najczęściej formę finansową. Należą do niej zasiłki stałe i okresowe, przyznawane osobom i rodzinom o dochodach poniżej ustawowo określonego progu dochodowego.

Zasiłki stałe stanowią wsparcie dla tych mieszkańców, którzy nie posiadają dochodów, a ich wiek lub stan zdrowia uniemożliwia podejmowanie zatrudnienia i zarobkowanie. Na przestrzeni analizowanego okresu liczba świadczeniobiorców zasiłków stałych oraz kwota wypłacanych świadczeń nieznacznie wzrasta. Analiza świadczeniobiorców zasiłków stałych pokazuje też liczbę osób samotnie gospodarujących, dla których zasiłek stały jest często jedynym wsparciem w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. W Gminie Kochanowice liczba tych osób wskazuje tendencję wzrostową od 2015 roku.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kochanowice
na lata 2017-2025

Tabela 25 Zasilki stałe wypłacane mieszkańcom Gminy Kochanowice

Rok	Liczba świadczeniobiorców (w tym samotnie gospodarujących)	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Wartość świadczeń w złotych
2012	15 (10)	152	15	34	55 720
2013	16 (11)	168	16	35	70 194
2014	15 (11)	157	15	27	68 886
2015	17 (14)	155	17	29	69 261
2016	19 (15)	193	19	31	91 835

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS-03

Trudności finansowe mieszkańców potwierdza też liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych okresowo. W tej kategorii świadczeniobiorców obserwuje się wyraźną tendencję spadkową, zarówno rodzin korzystających z tej formy wsparcia, jak wartości świadczeń. Szczegółowe informacje o liczbie zasiłkobiorców oraz wartościach wypłacanych świadczeń prezentuje poniższa tabela.

Tabela 26 Zasilki okresowe wypłacane mieszkańcom Gminy Kochanowice

Rok	Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Wartość świadczeń w złotych
2012	34	125	30	72	35 264
2013	37	114	29	61	33 495
2014	27	83	22	42	24 154
2015	29	83	25	49	23 998
2016	27	71	24	45	24 077

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS-03

Na przestrzeni pięciu poddanych analizie lat liczba świadczeniobiorców ulegała nieznacznym wahaniom, wykazując raczej tendencją spadkową. W tym okresie zdecydowanie zmalała też liczba oraz wartość wypłaconych świadczeń. Zmniejszająca się liczba rodzin korzystających z finansowych form pomocy są odzwierciedleniem działań aktywizujących, prowadzonych przez pracowników pomocy społecznej oraz pokonywania trudności związanych z zaspokajaniem życiowych potrzeb przez mieszkańców Gminy Kochanowice.

Osoby uprawnione do korzystania z zasiłków okresowych można zakwalifikować do kilku podkategorii ze względu na powód, jaki uprawnia do świadczeń. W Gminie Kochanowice najczęstszym powodem do okresowego wsparcia finansowego było bezrobocie.